

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četirispne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po ljubljanskem delavskem shodu.

Delavski in obrtniški shod v Ljubljani, o katerem smo včeraj poročali, nij bil sklican od narodne stranke kot take, kakor se to zdaj v tujih časnikih trdi, temuč je izšel iz inicijative nekkih narodnih obrtnikov in delavcev samih. Če torej tudi narodna stranka kot taka nikakor nij odgovorna za vse, kar se je tam govorilo, vendar lahko rečemo, da nam ta shod nij nesimpatičen, akoravno nas nekatere prikazni na njem nijso ravno posebno razveselile. Ta shod nam nij nesimpatičen prvič zato, ker je narodna stranka sama „stranka ljudstva“ in svobodoljubna, torej jo mora le veseliti, če se oglašá ljudstvo svobodno in samo. Drugič so terjatve, katere obrtniki in delavci v znanih resolucijah stavijo, pravične in jim more pravo naroden človek brez razločka stanu le izpolnjevanja želeli. Tretjič pa imamo Slovenci vseh stanov političen uzrok za take delavce simpatizirati, ki ali ponosno priznajo, da so tudi narodni, kakor so to priznali naši domači delavci, ki so se na tem shodu oglasili, ali pa s tacimi nemškimi delavci, kakor so se tega shoda soudeležili, ki očito priznavajo, da nežejo enako nam nobene zveze imeti s propalo nemško-ustavoverno psevdo-liberalno kliko in ki priznajo, da so ustavovorni ščuvaji Slovane in Nemcu enako sovražni.

To naglasivši pa moramo ravno vsled prikaznij na tem shodu našim domačim delavcem tudi dvojno svarilo na premislek dati: prvič naj se varujejo udati se v tujo čisto socialno-demokratsko agitacijo, ki našim domačim razmeram nij primerna, drugič naj se varujejo pred protinarodno frazo kozmopolitizma.

Teorije socialnega demokratizma so na-

rejene v velicijah mestih, in njih praktične terjatve so izdelane največ in najbolj z ozirom na potrebe fabriških delavcev, odvisnih od vélicegega kapitala. Pri nas teh razmer nij. Mej Slovenci nij niti fabrik niti ne vélicegega kapitala. Naš narod in naša mesta — v primeri z velicimi prestolnicami mala — so navezana v prvej vrsti na kmetstvo. Če je pri nas kmet trden, če ima on denar, ima tudi mali naš obrtnik v mestu dober zaslužek, mali naš trgovec dober promet, in kdor delati hoče, delo najde. Krivice, ki so, naj se odpravijo. Ali tiste vrste krivic, ki se delavcem godé v Parizu, Lyonu, Londonu, Berlinu, pri nas večidel nij. Torej naj pa naši delavci to dobro premisljijo, predno sprejemajo socialistične nauke od tujih agitatorjev, ki jih po tujem kopitu osročiti obetajo, naše dežele in naših malih mest pa ne poznajo. Ti na pr. ne vedó, da tretjina same Ljubljane se peča s kmetovanjem, a druga manjša naša mesta tudi tako, vsi naši meščanje pa glavni zaslužek vlečejo iz dežele! Nekaterim „liberalnim“ nemškutarskim gospodom je sicer to „sramota“, da smo tako pokmeteni, nam pa nikakor ne, mi mislimo, da je to častno in prvo poslovanje.

Drugič smo rekli, da svarimo pred kozmopolitizmom. Kaj je kozmopolitizem? Izrek, da domovine nij; (da je domovina tam, kjer je bolje. Izrek, da ljubljenege domačega jezika nij, da je vsak dober, kateri koli je. Izrek, da ne ljubi svoje matere, ampak se prodaj onej, ki ti več daje. Zato pa kozmopolit za naše narodne terjatve nema nobenega razuma. To se ve, kozmopolitizem se je rodil in se raja pri narodih, ki od nekdan vse narodne pravice imajo, pri Francozih, Nemcih, Angležih. Lehko je nemškemu social-

demokratičnemu kozmopolitu reči: „čemu narodnost“, kajti njemu je nij nikoli nihče jemal. Kdor je bil zmirom sit, ta ne ve, kako se od lakoti umira. Kdor je zmirom pri kruhu bil, ta ne vé kaj je stradanje. To velja tudi v duševnem oziru. Svoboda se dostokrat še le tačas strastno ljubi, kadar je v nevarnosti; sicer človek niti ne misli na njo, kadar jo ima. Tako tudi narodnost. To moramo mi Slovenci vseh stanov pred očmi imeti. Narodnost naša nam mora najprej priznana biti, mi se ne maramo v Nemce preleviti. Kdor nema blage ljubezni do svojega rodu, do svojega brata, do svoje rodne zemlje, ta tudi ne more biti zvest sobojevalec za interese svojega stanu.

V tem smislu naj delajo oni narodnjaki ki z delavskimi krogi v dotiko prihajajo, da se v naše ljudstvo ne zaseje tuj nauk, domoljubju in narodu škodljiv. Naj se v tem nikakor ne sodi, da politično ne izda nič, kako sodijo in kako so „nižji stanovi“, ki nemajo volilne pravice. To bi bilo krivo. Vpliv mase ljudstva je zmirom velik, če tudi nevden, velik celo tudi na zgornjih „deset tisoč.“ Nam se zdi, da je narodna stranka v Ljubljani baš zaradi tega neiztrebljiva ostala in vedno močnejša postala tudi pod najhujšim birokratskim pritiskom v Lasserjevem času, ker se je opirala na ljudstvo, na maso. Zatorej za njo nij vse jedno, kako ta masa misli in govori.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. novembra.

Državnemu zboru bode baje vlada predložila načrt zakona o osobnem dohodninskem davku potem, kadar bode sklenil zakon o glavnej svoti zemljiškega davka. Novi zem-

Listek.

Nemški zemljepis kranjske dežele.

Deutsch-Krainerji novega in starega zakona se svojimi „podedovanimi opravičenimi predpraviciami“ imajo v kranjske deželi ne samo stanovitno po vseh oblastvih razpredeno moč, temuč tudi svoj jezik in svojo geografijo. Več nego devetdeset odstotkov naših slovenskih krajevnih imen ima v jeziku Deutsch-Krainerjev svoje posebne izraze, vzete iz vseh jezikov znanega sveta. Nekdanji rokovnjači so imeli svoj jezik in zakaj bi si kaj tacega ne bili omislili blagi očetje naših nemškutarjev, da so se razločevali od hlapčevskega „poluazijatskega“ „interesantnega“ slovenskega naroda. O nemškutarskej geografiji kranjske dežele, tem poglavitem narodnem blagu in znamenitem plodu nemške kulture, nemamo

dozdaj nobene znanstvene knjige. Nemci je nijso spravili na dan, da si jih je zraven gospoda Antona Heinricha dokaj v deželi, ki nijso menj učeni, nego on, in bi znali priimke naših krajev tako lepo razlagati, kakor on zna deželi lepe priimke dajati. Slovenci so pa itak bolj „inferiorni“ in od njih temeljite učene knjige nij pričakovati. Kakor sem ponižen Slovenec, vendar sem se spravil vsaj nad nekatera imena, ker vem, kako potrebno je vsakemu Kranjcu tudi svojim slovenskim vasem nemški značaj dajati. Naša „Laibacherica“ ima v ediktih samo nemška imena, v zemljevidih nabajaš tudi to. Kako surov in neotesan se boš zdel tujcu, ki te vpraša, ali je pred njim razgrnena vas Hülben ali Winklern, če mu ne veš odgovora. In kako ga boš vedel, če se nijsi učil, da je Hülben Voklo in so Winklern Voglje. — Učiti se je treba nemščine ne samo tam doli blizu Lahov v Vipavi, temuč tudi tam

gori v Ljubljani blizu Tržiča. — Posebno pa priporočam mladim in starim naša nemško-kranjska imena krajev, ker nijso taka, da bi jih človek tako lahko ugani, kakor včerajšnje vreme. Brez posebne pisarniške učenosti se dá razumeti, da je Leibnitz Lipnica, Liplein Lipljene, Brückel Zamostec in Kleingupf Mali vrh. Bolj učen uže mora biti, da ugane, da je Trobeum Trobevno, Stauden Germ, Pokaische Pokojišče, Arch Raka, Leiten Reber, Utscheniwe Ovče njive, Ki Kij, in da Wacherz nij kaka posebna ruda, temuč slovenska vas Bakerc. Najviša modrost navadnega človeka pa ne presodi, zakaj se zove Ivanje selo Eibenschuss, Unec Maunitz, Gorepeke, Ariopek, Travni dol Drandul in Ravni dol Randul, Pšata Beischeid, Brvice Werwaz, Logatec Loitsch, Velesovo Michelstetten, Polom Ebenthal, Vimolj Widerzug, Grčarce Masern, Ponikve Sporeben, Grčarske ravne Masereben, Mala gora Malgeru,

ljiški dayek se bode pričel pobirati z dnem 1. marca 1881.

Včerajšnja vladna „Wiener Abendpost“ pozdravlja državni zbor s člankom, v katerem pravi, da je prebivalstvo sito političnega prepira, in da terja, naj bode enkrat boljše. Svoboda da je zagotovljena v ustavi, a za druge materialne interese je treba skrbeti. Na to naj poslanci delajo. — Prav! Samo, da naj se svoboda iz ustave preseli tudi v praktično življenje pri nas Slovanih.

Vnanje države.

Iz **Cetinja** se poroča dne 27. nov.: Božo Petrovič je denes zasedel Ulcinj ter ga je vse prebivalstvo, tudi muselmansko, iskreno pozdravilo. Popolnem redno in mirno so Črnogorci zasedli vse ulcinjsko ozemlje. Ob 12. uri je nad Ulcinjem zavihrala črnogorska zastava, ki je bila z grmenjem kanonov pozdravljena. Turške rodbine, ki so se izselile, vračajo se uže zopet in Črnogorci ne bodo dobili praznega mesta, kakor so želele židovske novine.

Vidi se, da **Rumuncem** nemšk gospodar zelo ugaja, kajti ravno zdaj se razglasuje neko od nemškega cesarja potrjeno pismo kneza Leopolda Hohenzollerskega do rumunskega kneza Karla, v katerem oni oficijalno izjavlja, da, če knez Karel ne dobi otrok, hoče za njim eventualno on ali jeden njegovih otrok stopiti na rumunski prestol. Bismark odpira svojej državi pot na bogati iztok.

Iz **Londona** se javlja dne 28. novembra: Lord Granville je včeraj javno govoril v Hanleyu. O irskih zadevah je dejal, da na Irskem nij več lastnina in življenje varno. To stanje se ne more več tako pustiti. Vlada bode parlamentu morala predlagati takih naredeb, ki bodo zadostovale zdanjim zahtevam in bodo dajale varnost v bodoče. Govornik je potem omenjal orientnih zadev, in dejal, da je nemogoče, da bi grško vprašanje ostalo nerešeno. Da bi se na Turčijo pritisnilo, je Angleška predlagala, naj bi se Smirno zasedlo; ta predlog sta odobrili Rusija in Italija, mej tem, ko je Avstrija s prva obljubila, temu predlogu pristopiti, a se kasneje nij hotela udeležiti zasedenja. Turčija je izvedela o teh dogovarjanjih, pa je sklenila Črnogorcem izročiti Ulcinj. O evropskem koncertu je trdil govornik, da nij še razrušen, nego ima še dolgo bodočnost pred soboj in da so razmere mej Anglijo in Rusijo najboljše, angleška vlada da bode še nadalje ravnala po zdanjej svojej politiki.

Jeden anglešk polk vojakov je zopet dobil ukaz, da odmaršira na Irsko.

Nemški narod pričel je agitacijo zoper jude na vsej liniji in kakor se je celo v berlinskej zbornici naglašalo, stoji tej agitaciji na čelu sam Bismark. Zato se oglašajo nemškej vladi služeci časopisi in odobrujejo ono „proganjanje“. Tako pravi „N. Allg. Ztg.“, da se jej celo to gibanje dopade, kajti nekaj dobrega mora biti na njem a da se bode s časom še ublažilo.

Grosuplje Grosslup, Ljubno Laufen, Sodevce Schöpfen, Mirna Neudegg, Drtija Dritai, Špi talič Neuthal, Predvor Höflein, Smuka Langenthon, Vič Waitsch in Veliki Videm Grossweiden. — Zraven takih umetnih in Slovencu nerazumnih imen so predniki naših nemškarjev iz gole natančnosti za mnoga enaka slovenska imena rabili v svojem jeziku različne izraze, n. pr.: ena Soteska se zove tudi nemški Soteska, ena pa Ainöd, Polšica je enkrat Polschitza. drugokrat Pogelschitz, Podbrezje je Birkendorf in Freithurn, Verhovo Werchou in Freichau, Gorenje Verhovo pak Oberfreihof. Naše Prelesje je nemški Prelesie in Gerdenschlag; Luže so Lausach, Laken in Laknern; Suha je Sucha in Zauchen; Dol je Dol, Dull, Thal in Lustthal; Podgora je Podgora, Podgier in Unterberg; Jesenice so Jessenitz in Assling; Selo je Selo, Zelach in Geschiess; Brezje je Wresie, Birkendorf in Wretzen; Vrh je Werch,

Dopisi.

Iz ljubljanske okolice 28. nov. [Izv. dop.] Kako močno je treba, da si narod zavoljo uradovanja v našem domačem slovenskem jeziku sam pomaga in ne le od vlade vse pomoči pričakuje, tega sem se te dni prepričal. Iz neke občine ljubljanske okolice, ki kakor se spodobi, slovenski uraduje, šlo je slovensko pismo na občino Pónikvo na slovenskem Štajerskem. Prosilo se je, naj se pošlje domovinski list necega delavca, ki zdaj tu živi. Nič odgovora na slovensko pismo iz Pónikve! Župan naš se obrne torej na okrajno glavarstvo v Celje, in to c. kr. glavarstvo se obrne tudi s slovenskim pozivom v Pónikvo. A čujte, na slovensko vlogo našega županstva in na slovenski poziv celjskega glavarstva odpisal je Pónikovski župan, nekov Podgoršek, po nemški tako: „Wird der l. k. k. Hauptmannschaft in Cilli das verlangte Hoi-mathsschein zugefertigt“. Torej, kakor vidite, niti dobro nemški ne zna ta g. Pónikovski Podgoršek, o katerem bi še stavili, da je Slovenec, pa odpisuje na slovenske vloge slabo po nemško. Če uže mož napake delaš, zakaj ne bi delal rajši slovenskih! Pónikovčanom pa priporočamo, naj naročé svojemu županu, da ne bode zametaval njih materinega jezika; ali pa naj družega župana volijo, tacega, ki bo v domačem jeziku uradoval.

Iz Črnomlja 28. nov. [Izv. dop.] Dne 21. t. m. bila je volitev župana v Dobljčah. Izvoljen je bil vnovič prejšnji občespoštovani župan in vrli narodnjak Matija Vrtin, posestnik v Dobljčah. Za občinske svetovalce pa so bili izvoljeni spoštovani Matija Štukelj iz Dobljč, Jožef Hrela iz Jelševnika in Kračkar iz Jarneje vasi.

Pri nas razsajajo uže dalje časa po vsej fari huđe koze. Tukajšnja deška in deklška šola bila je uže zaprta pred več tednov na ukaz tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva. Zbolelo je na tej nalezljivej boleznij uže mnogo otrok, a tudi uže več bolj odraslih fantov in deklet. Umrlo jih je uže več za to boleznijo. Vendar, hvala Bogu, sedaj uže pojenjuje, kar se imamo največ zahvaliti lepim jasnim jesenskim dnem; a denes vlačijo se uže sive megle po obnebj, kar nam baje prorokuje bližnji dež iz sneg. Na zdravje!

Iz Gorlice 28. nov. [Izv. dop.] Sinočna beseda naše čitalnice na korist unesrečenim bratom Hrvatom sme se imenovati jedna najsjajnejših; ne sicer toliko, kar se tiče izvršitve programovih toček, temveč pa gledé

Amburg, Schweinberg; Koritno je Koreiten, Korito pa Trögern; Verbje je Werwi, Verba pa Velben in Felbern; Kompolje je Gimpel in Kompale; Hudo je Hudo in Bösendorf. Mesto Lož je Laas, grad Lož pa Leitenberg; Razdrto je Resdertu in Praewald; Breg je Breg, Raan, Rann, Ranndorf in Willingrain; Zvirče so Swirtschach in Schwerz; Železniki so Schelesnik in Eisern; Planina je Planina, Alben in Stockendorf; Trnovo je Tirnav in Dornegg. — Možem se vendar ne sme povsod doslednost očitati. Seebach na pr. pomeni Mlino in Zapoge; Steinbüchel je Kamna gorica in Zaprice; Katzendorf Mače in Mačkova vas; Deutschdorf Nemška vas in Stavčja vas, Schalkendorf Želeče in Šalka vas; Kaltenfeld Mrzlo polje in Studeno, Oberfeld Vrhpolje in Praprotna poljica.

Sme se morebiti reči, da v starih pisarnah imen nijso kovali po enakih pravilih. Gora

obilne udeležbe in lepega denarnega uspeha. Uže leta in leta nij bila čitalnična dvorana tako natlačena, kot sinoči, da, marsikdo nij se mogel notri pririti in moral je iz stranskih sob poslušati. Dohodkov je do 500 gld.; pač lepa svota, koja pošljejo bratje goriški Slovenci svojim trpečim sobratom Zagrebčanom. — Brez dvombe sta največ pripomogla k temu sijajnemu vspehu gg. predsednik in podpredsednik, ki se nijsta zbala ni truda ni sitnostij, ter osobno hodila vabit tukajšnje veljake — kolikor se je dalo sploh v tem kratkem času narediti. Slava jima!

Prav verjetno je, da nij ostala ta obilna udeležba brez dobrodejnega učinka na občinstvo. Videli so se nenavadno veseli obrazi. Mladina se je veselo sukala, a mi smo se zabavali mej petjem in napitnicami, kojih največjo navdušenost vzbudila je ona, da bi se iz zrušenega Zagreba kaj kmalu vskrsnila dična metropola avstrijskega Jugoslovanstva.

Iz Kopra 27. nov. [Izv. dop.] Mnogo imamo Slovenci izvežbanih domačih profesojskih močij! Za samo suplenturo matematično-fizičnega učenja na c. kr. možkem učiteljšči v Kopru se je baje oglasilo 9 izprašanih — večinom za višjo gimnazijo izprašanih — prosilcev in še nekaj neizprašanih! Imenovan je potem naš rojak g. Markelj, sedaj na ljubljanskej realki. Njegov prednik na učiteljšči, gosp. Sinkovič pa ide kot pravi učitelj na c. kr. deško ljudsko šolo v Trst. — V izobilji torej imamo slovenskih mladih profesorjev, zakaj se torej nemški mej Slovence nastavljajo?

Iz Ptujja 25. nov. [Izv. dop.] Nemška cesar Jožefova svečanost bode pri nas pri zaprtih vratih. — Pri nas pošilja tajno društvo svojim vernikom sledeče povabilo: „Einladung, für Herrn N. N. zu der am 28. November 1880 Abends pünktlich 7 Uhr im Saale des Casino-vereines in Pettau stattfindenden Kaiser Josef Feier. Der Eintritt ist nur gegen Vorweisung dieser Karte und nur demjenigen gestattet, auf dessen Namen die Karte lautet. Für das Festcomite: W. Pisk.“ Da se ta le svečanost za politične nakane umirajoče „ustavoverne“ stranke zlorabi, to je iz tega očividno.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 30. novembra. Finančni minister Dunajevski je državnemu zboru predložil proračun za 1881. Bruto-stroški so 441 milijonov, bruto-dohodki 427 milijonov. Minister utemeljuje proračun v dolgem govoru, ki je bil z odobravanjem

postavim se veli tudi nemški Gora, Gorica pa Goriza in Bergel; Grad se zove tudi nemški Grad, Predgrad pa Vornschloss; Jama je Gruben, Predjama pa Luegg; Žale so Schallenberg, Žalina pa Schalna; Bistra je Freudenthal, Bistrica Feistritz, Bistričica pa Wister-schitz; Kokra je Kanker, Kokrica Kokritz, Sora je Zeyer, Sorica Zarz; Homec je Kleinkahlenberg, Podhom pa Buchheim; Zajčji vrh je Hasenfeld, Zajčja vas pa Hasenberg; Krka je Gurkdorf, Krška vas pa Munkendorf, kar se mora dobro ločiti od Münkendorf, tako namreč so kršene Mekine pri Kamniku. Cesta je Zesta, zato je pa Kostanjevica Landstrass; Brdo je Egg, Brda Werdach, Kamnobrdo Kamnerwerch in Velika Brda Grosswerdu. — Na Kranjskem imamo dva Dunaja in en Beč, pa nobenega Wien. Jako prav je, da so ta imena ostala nespremenjena. Utegnil bi bil drugače učeni župan Schellesinger k parteitagu nach

sprejet. On naznanja predlog o borznem davku in davku na plin, ter da se bode deficit zmanjšal.

Centralna komisija za gruntne davek je nasvetovala za Kranjsko 611.000 gld. namesto dozdanjih 943.600 gld., za Štajersko pa 433.000 gld. več, kot dozda.

Domače stvari.

— (Poslancu Gødeltu) je cesar izrekel pri njegovem odpustu iz službe finančnega prokuratorja svojo najvišjo zadovoljnost.

— (Cesarica Marija Ana) je darovala za popravo cerkve fare Kresnice na Kranjskem 100 gld.

— (Imenovanje.) Oficijal višjega colnega urada v Trstu Anton Trampuš je bil od finančnega ministra za kontrolorja pri istem višjem uradu imenovan.

— (Obsojen) je bil v Ljubljani pred porotniki 24. novem. Peter Samen po tajnem obravnavanju zaradi hudodelstva spolskega posilstva na štirinajst mesecev teške uječe, poostrene vsak mesec z enim postom.

— (Mnogo kaznovan.) Dne 24. nov. je pred ljubljanskimi porotniki stal pravi izmeček človeške družbe, Martin Zdražba, ki je bil tožen zaradi hudodelstva tatvine. Star je 37 let in doma z Iga pri Ljubljani. V svojej mladosti je bil zaradi tatvine kaznovan šestkrat s šibami. Pri vojaki je dobil 263 palic večinoma zaradi tatvine, pa je bil obsojen na smrt, ker je bil ubegnul. Bil je od cesarja pomiloščen in namesto krogel so mu žvižgale palice. Ko je prišel od vojakov, nadaljeval je tatvine in bil uže desetkrat na več let teške uječe obsojen. Denes je zatožen, da je v vasi Polje pri Mengši se silo, ker je pretil hlapcem, ki so mu branili, z dolgim nožem, ukradel tri kokoši. Bil je na šest let teške uječe obsojen, poostrene vsak mesec z enim postom.

— (Pretepalnik.) Pred ljubljanskimi porotniki je 25. nov bil 19 let stari kmetski fant Janez Hlebš iz Hrušice pri Ljubljani, ker je kmetskega fanta Franca Pleškota s kolom pobil, tako da je ta umrl, kriv izpoznan in obsojen na štiri leta teške uječe.

— (Izpred celjskega porotnega sodišča.) Minolega četrtka so stali pred celjskimi porotniki pekovski pomočnik Jakop Stauber, Andrej Majhen ter njega soproga in posestnica Marija Golob, obtoženi, da so ponarejali bankovce ali kreditne papirje. Stauber je po noči s prosto roko s tinto in barvami risal desetak, vsi drugi imenovani pa so mu pomagali. Stauber je bil obsojen na

Wien s kljunom v žepu potovaje pot zgrešiti. Morali so pa takrat drugačni časi biti in Bog je bil Kranjcem veliko bolj milostljiv, ker še niso bili taki Slovenci. Imeli so reko pravcatega rudečega vina: Radovina je bila namreč Rothwein. Okoli Mošenj (Möschnach) na visokem Gorenjskem sedaj sihdob ne raste vinska trta. Nekdaj je utegnulo drugače biti ker tamošnji gradič Podvinje nosi ime Podwein. Občina Dolsko (Dousku) na Gorenjskem se zdaj ne more ponašati z veselimi vinskimi goricanami; ima pak kakor spomin starih boljih časov neki Weinthal, ki se pa slovenski samo Vinje imenuje. Kako grozdje je tam zorilo, sicer ne vem, vendar tistim stari krstnikom naših krajevnih imen ne prisojam posebno kočljivega okusa, ker so gradič Kravjek prekrstili tudi v Weineck.

(Konec prih.)

10 let teške uječe, Majhen na 7 let, njegova žena pa na tri leta. Marija Golob je bila oproščena.

— (Nesroče na južnej železnici.) V noči od 24. na 25. nov. so na železničnem tiru poleg Pesnice na spodnjem Štajerskem našli mrtvega moža, kateremu je železnični vlak glavo popolnem proč odtrgal. Ne ve se, ali je dotičnik po nesreči prišel pod vlak, ali pa je samomorec. Nedaleč od Brežic pa so našli truplo onega železniškega čuvaja Horaka, ki ga je mašina vrgla 30. oktobra t. l. v Savinjo blizu Laških Toplic. Na Pragarskem nastavljeni konduktor južne železnice je padel te dni na železniški tir ravno ko so zlagali tovorni vlak, kateri mu je oškodoval obe nogi.

Dva ljubljanska poštna uradnika pred porotnim sodiščem.

Dne 26. nov. je porotniškemu sodišču v Ljubljani predsedoval nadsodnijski svetovalec dr. Kaprec, votanta sta bila deželne sodnije svetovalca baron Rechbach in Ribič. Državno pravdnništvo je zastopal g. Schetina, zagovornika dveh obtožencev sta bila dr. Supan (za Garbajsa) in dr. Moše (za Dobrina).

Za porotnike so bili izžrebani gospodje: Rus, posestnik, Lasnik, trgovec, Kovač, tiskar, Marinšek, trgovec, Schelesniger iz Tržiča, Knez, posestnik iz Viča, Dimnik, mesar, Ničman, knjigovez, Rössman, steklarski trgovec, vitez Anton Gariboldi, hišni posestnik, Gvajec, tesarski mojster, Kutnar posestnik. Kot namestni porotnik g. Zark, krojaški mojster.

Zatoženi France Garbajs, iz Žalne, 53 let star, oženjen, oče jednega otroka, je absolviral fiziko. V službi pri pošti je 26 let, zdaj je c. kr. poštni oficijal in ima 1000 gld. plače, 200 gld. aktivitetne doklade. Od 13. januarja l. 1879 je suspendiran in vleče samo alimentacijo, katera znaša dve tretjini njegove redne plače, to je 630 gld. Kaznovan do zdaj še nij bil, pač pa je bil 5 mesecev v preiskovalnem zaporu zaradi požiganja potem pa izpuščen.

Ignacij Dobrin, iz Tržiča, 50 let star, uže drugič oženjen, oče trinajsterih otrok, od katerih štirje še žive, je absolviral fiziko, l. 1849 vstopil kot praktikant k pošti, torej služi 31 let, in je zdaj c. kr. poštni kontrolor z letno plačo 1200 gld. in 215 gld. aktivitetne doklade. Od 13. januarja 1879 je od službe suspendiran in ima sedaj alimentacije 800 gl. Kaznovan do sedaj še nij bil.

Zatožni spis se glasi ob kratkem: Meseca januarja l. 1879 je prišla do poštnega oddelka v trgovinskem ministerstvu neka anonimna ali nepodpisana prijava, da poštna uradnika Ignacij Dobrin, načelnik oddelka za vozne stvari in uradnik tega oddelka France Garbajs, kateremu je izročeno varstvo denarnice tega oddelka, uže dolgo časa defraudirata iz te blagajne precejšne svote denarja, s tem, da takozvane „lokoporti“ zaračunata kot take, ki gredo naprej (weiterporti) in da te „lokoporti“ zaračunata dosti više, denar pa upotrebljavata zato, da pokrivata primanklaj v denarnici, ali pa ako tega treba nij, da ga za sebe pridržavata. Poštno vrhovno vodstvo je dobilo preiskavanje in je za preiskovalca imenovalo poštnega nadkomisarja g. Ratolisko v Ljubljani.

Poštni nadkomisar Ratoliska je ukazal takoj blagajnice škontrirati pri voznem poštnem uradu in je to delo izročil c. kr. poštnemu uradniku Blumauerju. Tačas ko se je škontri-

ranje pri blagajnici zatoženca Garbajsa vršilo, pokliče gosp. Ratoliska Garbajsa k sebi v stanovanje, da ga zasliši in z njim po ukazu poštnega vodstva tržaškega napravi zapisnik. Garbajs je precej vse obstal. Povedal je, da, ko je Dobrin prišel k oddelku njegovega urada, naučil ga je goljufivo manipulacijo, da naj lokalne „porti“ zaračunata za odvozne porti, lokalne porti da pa naj vpiše tudi večje nego so. Tako je ravnal in denar, ki je izviral iz te goljufije, nekoliko porabil za-se, pa tudi izročeval Dobrinu. Škontriranje pa je dokazalo da je manjkalo v blagajnici po vseh poznejših preiskavanjih 1056 gld. 4 kr. Nekoliko se je stanje pomanjkanja teh novcev zmanjšalo takó, da sta Garbajs in Dobrin znesek, ki ga je faktično takrat manjkalo, namreč 757 gl. 82 kr. povrnila in sicer Garbajs z več nego 400 gl. ki mu jih je posodil njegove sestre mož kmet v Blatu, in Dobrin s 300 gold., ki mu jih je posodil njegov brat v Ljubljani. Tudi Dobrin je pri prvem zaslišanju g. Ratoliski obstal, da je vedel za sleparske račune Garbajsove, a da si nij upal njega ovaditi, ali njegove račune pri reviziji ovreči, ker je bil Garbajsu dolžan svoto 300 gld. G. Ratoliska je oba zatoženca takoj suspendiral in njiju hudodelno ravnanje naznanil državnemu pravdnishtvu v Ljubljani, da proti njima sodniško postopa. Razen tega pa je kontrolor Dobrin še tudi poštno povzetje za g. Iserja, v znesku 65 gld. 60 kr. katero je on sprejel, za sebe obdržal, ne da bi bilo kje zaračunjeno, isto tako znesek 16 gl., katere je pobral od poštnih uradnikov kot napačno zaračunjene, in končno ga zatožba dolži, da je v tistih dnevih, ko je namestoval bolnega Garbajsa, tudi napačno vpisal v „Postlieferkarte“ „loco“ in „weiterporti“ v znesku 48 gl. 55 kr. Zatožba trdi, da to ravnanje obeh ustanavlja hudodelstvo uradnega izneverjenja in zlorabe uradniške oblasti po §§. 101 in 181, zaradi katerih sta oba stavljeni v obtožni stan.

Zatoženec Garbajs pravi, da je zatožba popolnem istinita in opravičena. To blagajnico, katero je on vodil, opisuje Garbajs kot neko pribežališče vseh tistih poštnih uradnikov, ki so kedaj denarja potrebovali, kajti, pravi, da ta blagajnica nij bila nikdar v redu. Dobrin je njega navadil, da mu je začel denar posojevati, kajti Dobrin je bil v vednih denarnih stiskah. Koliko mu je posodil, tega on ne vé prav, kajti, kar mu je padel neki težak kos lesa na glavo, zapustil ga je nekoliko spomin in od tačas nij več tako pazil, kakor kot dober uradnik. Imel je zapisano vendar po večjem, koliko je Dobrinu dal, a Dobrin mu je, ko je bil on, Garbajs, bolan, in ga je Dobrin namestoval, tiste beleške zažgal. Dal mu je pa dosti več kot 300 gld., kar Dobrin pripozna, kajti Bog vé kolikokrat mu je dal po 1 goldinar in po 5 gold. Mej tem časom, ko ga je Dobrin dvakrat namestoval, je gotovo več kot 400 gold. vzel iz blagajnice. Da bi Dobrin ne bil vedel, da mu Garbajs daje iz blagajnice, to je laž. Da bi bil Dobrin izvršil svoj nalog in račune poštno kontroliral, ne bi bil mogel on, Garbajs, goljufivo vpisavati, kajti Dobrin je moral vsak račun lastnoročno podpisati, a on je vedel, da so številke goljufive in vendar je podpisal in še od mene zahteval denarja, rekoč: „Kaj pa za podpis, ali ne dobim nič?“ Tudi Garbajs trdi, da ko ga je Dobrin zastopal, nadaljeval je goljufivo vpisavanje in se jako veselo proti uradnikom izjavljal, ko je bil Garbajs bolan, da Garbajs je izgubljen in ga ne bode več v pisarno. Dobrin bi bil se ve da rad videl, da bi bil on,

